

HILVERSUM, HET OLYMPISCH DORP VAN 1928

door C.M. Abrahamse en A. van der Schuyt

De omvang van de Olympische Spelen in Atlanta en de golf van wereldwijde publiciteit rond deze spelen doen ons haast vergeten dat ook Nederland ooit gastheer van zo'n evenement is geweest. Het was in 1928 dat de Olympische Spelen plaats hadden in Amsterdam. Als een monumentale herinnering daaraan fungeert onder meer het Olympisch Stadion dat onlangs van de sloop gered is.

Veel minder bekend is dat naast Amsterdam ook Hilversum het toneel van Olympische wedstrijden geweest is. Een groot deel van de ruiterwedstrijden zijn in het Sportpark en in de bosrijke omgeving van ons dorp verreden. Ook de veldloop als onderdeel van de moderne vijfkamp had hier plaats. Gedurende bijna drie weken stonden hier ongeveer 200 paarden op stal en logeerden in en rond Hilversum een groot aantal ruiters, oppassers en stalknechten. Anders dan in de hoofdstad zijn hier ter plaatse geen zichtbare herinneringen meer aan die spannende tijd. Reden genoeg voor Eigen Perk om eens na te gaan wat er toen in Hilversum precies gebeurd is.

Langdurige voorbereidingen

Evenals nu het geval is was de aanloop naar de Spelen van '28 lang. Reeds in 1923 moest het Nederlandsch Olympisch Comité (NOC) harde toezeggingen doen om de Spelen naar ons land te krijgen. Die toezeggingen hadden vooral betrekking op de financiering van het evenement en dat was niet eenvoudig geweest. Een voorstel voor een bijdrage in de kosten was in de Tweede Kamer verworpen. Amsterdam moest het zelf maar opknappen. Daar zag men het belang van de Spelen voor Amsterdam wel in. Het gemeentebestuur stelde *a fonds perdu* een half miljoen gulden beschikbaar en schreef ten laste van Amsterdam een premielening van vijf miljoen uit, wat toentertijd vrij grote bedragen waren. De lening was snel voltekend en in feite waren het dus

Charles Pahud de Mortanges (1896-1971) met zijn paard Marcroix, waarmee hij in 1924, 1928 en 1932 gouden medailles won (bron: Gouden Boek van de Nederlandse Olympiërs).

particuliere geldschietters die de Spelen in Amsterdam mogelijk maakten.

Eén van de belangrijkste voorwaarden voor succes van een sportevenement van die omvang was de aanwezigheid van een Olympisch Stadion als stralend middelpunt. Een stadion waar de gemeente bovendien entree kon heffen zodat er naast alle uitgaven ook inkomsten binnen kwamen. Dat Stadion is er gekomen en het is begrijpelijk dat de Amsterdammers daar dan ook alle evenementen wilden concentreren. Daarbij werd het gemeentebestuur geholpen door de toen geldende regels van het Internationale Olympische Comité die voorschreven dat de wedstrijden zo veel mogelijk op één locatie plaats moesten vinden. Voor het roeien moest de wedstrijdleiding weliswaar uitwijken naar een

baan in Sloten, de zeilwedstrijden waren gepland op de Zuiderzee, maar dat tastte het principe van één locatie niet wezenlijk aan. Ook de marathon kon in Amsterdam blijven. In en rond de stad werd een parcours uitgezet met start en finish in het Stadion.

Er waren echter een paar wedstrijdonderdelen waar Amsterdam geen accommodatie voor kon bieden. De uithoudingsproef van de samengestelde ruitwedstrijden bijvoorbeeld vereiste een parcours bestaande uit ruim 20 kilometer onverharde wegen, een terrein met natuurlijke hindernissen voor de *cross country* en een renbaan voor de *steeple chase*. Niet alleen voor de wedstrijden met paarden was een dergelijk parcours noodzakelijk. De vijfkampers hadden voor het onderdeel veldloop ook een "afwisselend terrein" nodig met een lengte van 4000 meter. De weilanden rond Amsterdam konden dat niet bieden en uitwijken naar zandgronden met bos en heidevelden was onvermijdelijk.

De eindverantwoordelijkheid voor de Spelen lag bij het NOC. Voorzitter was baron Schimmelpenninck van der Oye. In het dagelijks bestuur van het Comité waren het militaire element en de adel sterk vertegenwoordigd. Voor het daadwerkelijk organiseren van de wedstrijden in de afzonderlijke takken van sport had het NOC de desbetreffende sportbonden ingeschakeld. Het programma voor de ruitwedstrijden was in handen gelegd van de Nederlandse Hippische Sportbond (NHS) waar jonkheer Quarles van Ufford als voorzitter fungeerde. Bij hem lag al spoedig het probleem van de terreinkeuze: waar moeten ruiters en paarden die uithoudingsproef afleggen. Het NOC had zelf niet de technische kennis om dergelijke beslissingen te nemen, het zag er alleen op toe dat er geen wedstrijden onnodig uit Amsterdam verdwenen. En verder letten de heer Schimmelpenninck en de zijnen er op dat de kosten van alternatieve locaties binnen de begroting bleven.

Sportpark Hilversum als Olympische locatie
Reeds in de herfst van 1925 ging de heer Quarles op onderzoek uit. Het is niet zo verwonderlijk dat hij zich al in november van dat jaar komt oriënteren in Hilversum. Daar immers was een paar jaar eerder een hypermodern Sportpark tot stand gebracht dat bovendien geleid werd door

een hyperactieve directeur, de heer L.C. van Lookeren Campagne.

Het contact tussen de heren Van Lookeren en Quarles leidde al spoedig tot voorlopige afspraken tussen hen beiden. Dat lag ook wel voor de hand want Hilversum kon inderdaad alle faciliteiten bieden die het NOC voor de ruiterspelen nog nodig had. Een belangrijke troef was niet alleen het Sportpark maar vooral de hele omgeving van het dorp die zo geschikt was voor een cross-country en de uithoudingsproef. Van Lookeren en Quarles kregen het gedaan dat reeds op 27 november de algemeen secretaris van de Internationale Ruitfederatie (FEI), de Fransman Hector, uit Parijs naar Hilversum kwam om de faciliteiten alhier op hun geschiktheid voor het houden van Olympische wedstrijden te keuren.

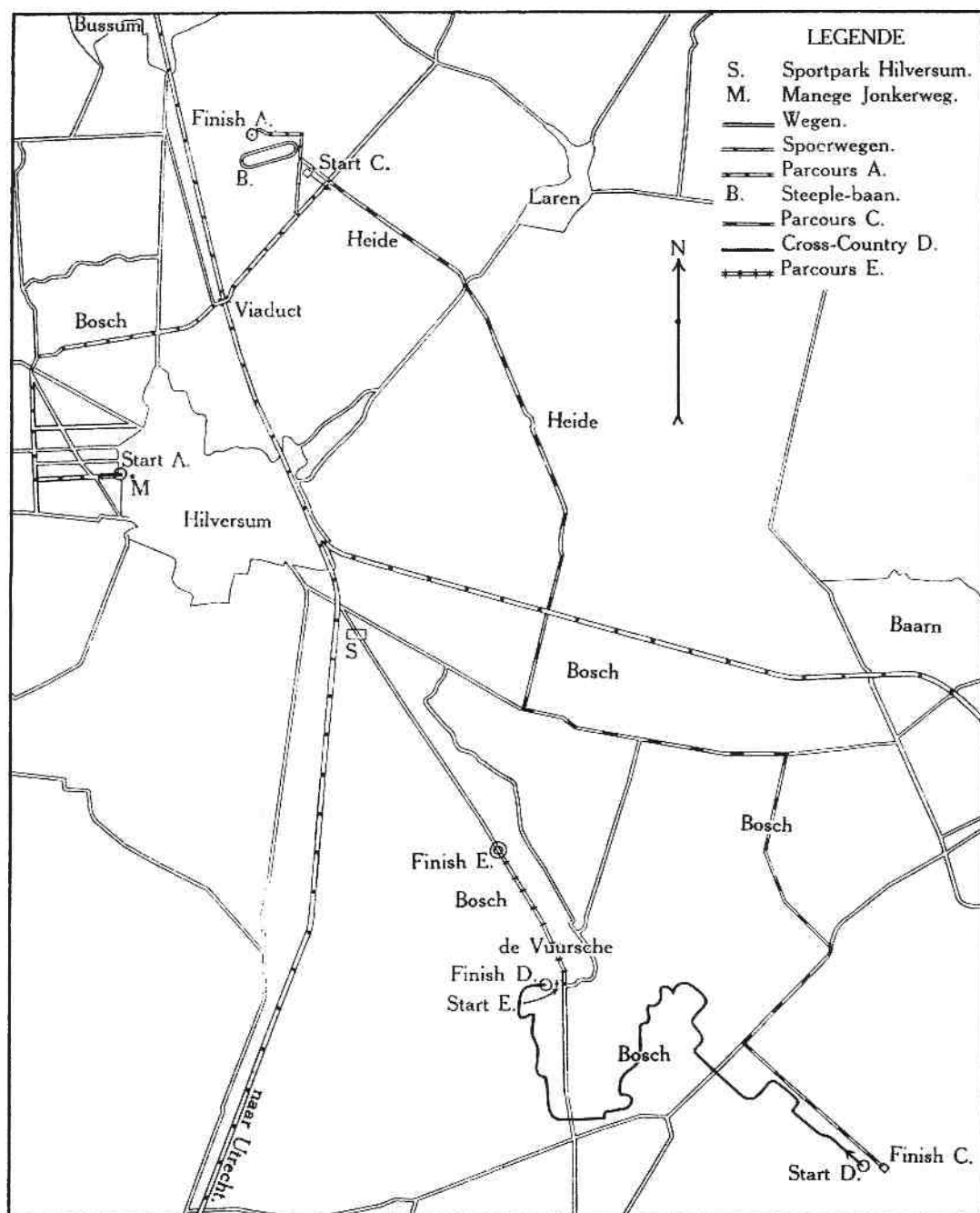
In brieven van 16 november en 23 december 1925 probeerde Van Lookeren nu ook het Hilversumse gemeentebestuur in beweging te krijgen. Maar B&W bleken niet zo happig. De sportieve en promotionele kanten van "Hilversum als Olympisch dorp" spraken kennelijk niet erg aan. Misschien vond men Van Lookeren ook wel een vervelende drammer met zijn Sportpark. Het College besloot in elk geval een afwachtende houding aan te nemen en pas in beweging te komen wanneer de NHS een officieel verzoek zou indienen en "*alleen dan medewerking te verlenen als de kosten van de veranderingen in het Sportpark worden gedragen door het Comité Olympiade 1928, omdat van dat gedeelte geen inkomsten voor het Sportpark zijn te verwachten.*"

Uit latere correspondentie blijkt dat B&W dat voorjaar 1926 toch niet helemaal passief gebleven zijn. Waarschijnlijk onder druk van Van Lookeren hebben zij de Hippische Sportbond laten weten aan welke financiële vergoedingen zij voor het gebruik van het Sportpark voor de Olympische ruiterspelen denken:

f200 per dag voor het sportpark, 30 procent van de recettes en f9000 voor het opzetten en inrichten van de paardenstallen.

Maar NOC en NHS vonden dit veel te duur en er ontstond een patstelling.

Schoorvoetende medewerking gemeente
Voor Van Lookeren moet deze tijd zeer frustrerend zijn geweest. In januari 1926 was hem ver-

Het parcours van de op vrijdag 10 augustus verreden onderdelen steeple-chase en cross-country (bron: Gedenkboek 1928, NOC).

plicht rust voorgeschreven door de bedrijfsarts. Zelfs werd daarbij gestipuleerd dat hij, in het belang van zijn gezondheid, absoluut geen werkzaamheden voor het Sportpark mocht verrichten. Van Lookeren had namelijk laten weten dat hij vanuit zijn woonplaats Den Haag de onderhandelingen i.v.m. de Spelen toch wel graag wilde voortzetten. Helaas keerde hij door zijn ziekte niet meer terug als directeur en werd uiteindelijk opgevolgd door de heer Dekker.

Leidende kringen ter plaatse gingen er inmiddels vanuit dat de ruiterspelen tenslotte toch wel in Hilversum terecht zouden komen en er vormde zich uit hun midden een "huisvestingscomité". Als het allemaal door zou gaan zouden hier naar schatting 150 paarden, evenveel oppassers en 200 ruiters en officials gehuisvest moeten worden en dat gedurende twee tot drie weken. In een brief aan B&W van 4 juni 1927 presenteerde het comité zich als volgt. Voorzitter is de heer G. van Mesdag, leden zijn de heren P. Reineke, J. de Looper en A.C. van Ommen van Guylik en als secretaris zal fungeren – daar is hij weer! – de voormalig Sportpark-directeur Van Lookeren. Omdat Hilversum in die jaren nog een veel bezocht vakantieoord was was het onderbrengen van de mensen niet zo'n probleem. Het comité moest zich vooral bezig houden met de vraag: waar laten we al die paarden? Niet alleen de stalling diende georganiseerd te worden maar ook het vervoer van die paarden naar de wedstrijden in het Sportpark en in het Olympisch Stadion in Amsterdam. Daar immers waren de springwedstrijden gepland. Het huisvestingscomité vroeg in zijn brief van 4 juni in hoeverre het op de medewerking en belangstelling van het gemeentebestuur zou kunnen rekenen. B&W was met dit initiatief zeer ingenomen. De wethouder van Publieke Werken zou nagaan hoeveel paarden de gemeente kan huisvesten en de wethouder van onderwijs zou zorgen voor het onderbrengen van de oppassers en wachtmeesters in de scholen die tijdens de Olympische Spelen toch leeg stonden.

Met de NHS en met name met het NOC had het gemeentebestuur echter nog steeds geen overeenstemming over de voorwaarden voor het houden van de ruiterspelen hier. Ook over de veldloop waren nog geen beslissingen genomen. En de tijd begon toch wel een beetje te

dringen. Op 6 december deed het Olympisch Comité een poging om B&W milder te stemmen. *"Wij komen graag naar Hilversum maar kunnen die hoge kosten niet betalen"*, aldus NOC-voorzitter Schimmelpenninck. *"Kan de gemeente nu niet een deel van die kosten voor haar rekening nemen?"* De brief leidde tot een nieuw gesprek op 28 december 1927 en ditmaal op het hoogste niveau. Burgemeester Reymer zelf zat de vergadering voor. De verdediging van de Hilversumse belangen was in handen van wethouder Lopes Dias die "de bedrijven" in zijn portefeuille had waaronder ook het Sportpark viel. Namens het NOC was voorzitter Schimmelpenninck aanwezig en namens de Hippische Sportbond de heer C.F. Kellenbach. Interessant is dat de burgemeester het voltallige huisvestingscomité had laten opdraven. Kennelijk zag hij in dit comité en hun activiteiten een belangrijke Hilversumse troef.

De bijeenkomst verliep volgens een voorspelbaar patroon. Beide "partijen" begonnen met breed uit te meten wat ze ondanks interne problemen voor de andere partij allemaal al gedaan hadden. De burgemeester wees er op dat de huisvesting eigenlijk al geregeld was, niet alleen voor de mensen maar ook voor de paarden. Nu werd er ook nog over een extra-subsidie gepraat. Wat stond daar dan tegenover? De heer Kellenbach herinnerde er aan dat de NHS zich altijd zeer voor Hilversum had ingespannen maar dat de financiële eisen van de gemeente veel te hoog waren gebleven. Als dat niet veranderde zou de Hippische Sportbond alsnog naar een andere locatie moeten uitzien.

Toen was het de beurt van voorzitter Van Mesdag van het huisvestingscomité. *"Hoezo, een andere locatie?"* riep hij veronwaardigd, *"terwijl we hier inmiddels alle deelnemers en hun paarden al onder dak hebben!"*

College overstag

Maar langzaam kwamen de heren tot elkaar. En toen wethouder Lopes Dias zei dat hij B&W er wel toe kon brengen om de eis van 30 procent van de recettes te laten vallen brak het ijs. De heren Reymer en Schimmelpenninck stelden tevreden vast dat de partijen nu zo dicht bij elkaar stonden dat zij het aan hun ondergeschikten over konden laten om tot concrete afspraken te

Ruiterspelen

	Duitsland	Zweden	Nederland
Dressuurproef (Landenklassement)			
Dressuurproef (Pers. prestaties)	Freiherr von Langen, Duitsland	Comm. Lesange, Frankrijk	Ragnac Olsen, Zweden
Samengestelde wedstrijd (Landenklassement)	Nederland	Polen	Noorwegen
Samengestelde wedstrijd (Persoonlijke prestaties).	Luit. Pahud de Mortanges, Nederland	Kap. de Kruyff, Nederland	Comm. Neumann, Duitsland
Zwaarhindernis (Landenklassement)	Spanje	Polen	Zweden
Zwaarhindernis (Persoonlijke prestaties).	Kapt. Ventura, Tschecho-Slowakije	Luit. Bertran, Frankrijk	Comm. Kuhn, Zwitserland

De uitslagen van de ruitervedstrijden zoals ze gepubliceerd werden in de Gooi- en Eemlander Twee gouden en een bronzen medaille voor Nederland.

komen. De voorbereidingen konden nu zonder reserves en onzekerheden worden voltooid. De nog ontbrekende stalruimte voor de paarden werd in 's-Graveland gevonden. Eerst dacht men dat de afstand van daar naar het Sportpark te groot was maar nader onderzoek leerde dat die langs binnenwegen in slechts drie kwartier stapvoets te overbruggen was. De heren Blaauw en Van Ommen van Guylik stelden hun particuliere terreinen, respectievelijk te 's-Graveland en Hilversum, ter beschikking voor de trainingen. De reserveringen in de hotels en pensions in Hilversum en omgeving namen een aanvang. In het Sportpark werden nu de faciliteiten geïnstalleerd voor de dressuurwedstrijden en de steeplechase.

Blijkbaar was alles nu naar de zin van alle betrokkenen geregeld. Zodanig zelfs dat het college van B&W toezegde om op 13 augustus een avondfeest aan te bieden aan de deelnemers van het hippische deel van de Olympiade in het Palace-hotel. De burgemeester en zijn echtgenote werden zelf uitgenodigd voor de opening van de Spelen in Amsterdam op 28 juli. Zij kregen twee zitplaatsen vóór de Koninklijke Loge. Wat zich op die zaterdag tijdens de plechtigheden heeft afgespeeld is voornamelijk een raadsel. Op de maandag daaropvolgend echter schreef burgemeester Reymer een brief 'op poten' naar het NOC met de mededeling dat hij zich van alle persoonlijke medewerking verder zou onthouden "... vanwege uwer aangenomen houding jongstleden zaterdag tegenover het gemeentebestuur, het huisvestingscomité en de eigenaren die belangeloos hun stallen ter beschikking hebben gesteld". Bovendien wilde hij gespaard blijven voor

Brief van het NOC aan burgemeester Reymer met aanbieding van toegangsbewijzen voor alle onderdelen van de Spelen (bron: Streekarchief Hilversum).

het verder ontvangen van toegangsbewijzen. Blijkbaar heeft zich een kleine rel afgespeeld. Hoe en wat is niet duidelijk maar uiteindelijk liet Reymer zich vermurwen nadat de voorzitter van het NOC en de voorzitter van hippische bond hun opwachting maakten bij hem thuis om alles weer glad te strijken. In een brief aan het NOC van 6 augustus schreef Reymer dan ook: "ik spreek gaarne mijn beste wenschen uit voor het

welslagen van de verdere spelen, in het bijzonder van de ruiterspelen”.

Programma

Het programma voor de hippische spelen in Hilversum was als volgt:

- Dressuurproef en -wedstrijden op 9, 10, 11 augustus in het Sportpark.
- Cross-country met steeple-chase of military op vrijdag 10 augustus.
- Op 13 augustus het slotfeest aangeboden door het gemeentebestuur en aansluitend op dinsdag 14 augustus de start van internationale concours hippique.

De pers berichtte op uitbundige wijze over de spelen vooral wanneer de koninklijke familie in Hilversum haar opwachting maakte. De eerste maal was dat op donderdag 9 augustus, de eerste dag van de Spelen in Hilversum. Blijkbaar werkte het weer niet zo mee. De Gooi- en Eemlander berichtte: “Donkere hemelgevaarten drevens langs den hemel en een frissche bries woei uit het Zuid-Westen. ... In Bussum reeds viel het te merken, dat er in Hilversum iets gebeuren ging; stampvolle autobussen vertrokken van den Brink; tal van auto's snorden over den Bussummergrintweg en een ontelbaar aantal fietsers volgde de route naar Hilversum. ... Bij ons Sportpark was het een drukte van je welste. Eenige inspecteurs en talrijke agenten zorgden ervoor, dat het verkeer in goede banen werd geleid. De witte Olympiade-vlag met haar vijf cirkels en de kleurige vlaggen van alle naties woeien breed uit in den wind en boven de eere-loge wapperde het oranje-wit en blauw. Vóór de eere-tribune, welke met witte en oranje bloemen, benevens frisch groene palmen en fraaie tapijten op smaakvolle wijze was versierd, concentreerde zich intusschen de grootste belangstelling. Het wachten was op de Koninklijke Familie. ... Wat al verscheidenheid van uniformen. De Denen in hemelsblauwe tunica's, de “schneidige” Duitschers in veldgrauw,; de pittige donkerkleurige Japanners met hunne uniformen van khakikleur. ...

De heer Dekker, directeur van het Sportpark, is druk in de weer en ook burgemeester Reymer, de ambtsketen om, geeft zijn laatste instructies aan de politie. Telkens weer gaat het gerucht dat de Koningin is aangekomen. Dan ineens klinkt

er een zwak gejuich en rijdt de Hofauto door de poort. De Koningin en de Prinses die uitstijgen worden door de burgemeester en den voorzitter van het N.O.C. ontvangen. Hare Majesteit draagt een robe van bois de rose, waarover een bont van Chin Chillin en een bruine hoed met aigrette. Prinses Juliana is in het wit gekleed met een groene touffe bloemen op haar japon en een witte hoed.

Uit de tweede hofauto stappen Prins Hendrik dien in politiek is en prins Olav van Zweden. [Er werd destijds druk gespeculeerd over deze prins in verband met de prinses. Red.] De heer Dekker wordt aan de Koninklijke Familie voorgesteld en dan verschijnen de hooge bezoekers in de eere-loge. De Koningin en ook de Prinses zien er uitstekend uit en als zij buigend naar links en rechts het talrijke publiek een groet brengen, barst een donderend gejuich los. De officieren staan stram en salueren. Daarop namen de dressuurproeven een aanvang. Er werd kranig gereden en telkens, als na ieder nummer, een der ridders zijn groet voor de eere-loge bracht, klaterde het handgeklap. Om twaalf uur vertrok de Koninklijke Familie. Zoo heeft heden ook Hilversum een officieel gedeelte der Olympiade gehad.” Overigens meldde dezelfde krant die dag dat de auto van de hoge gasten twintig minuten voor de spoorwegovergang bij de Soestdijkerstraatweg had moeten wachten! “Laten wij hopen dat de spoorwegautoriteiten in Utrecht beschaamd staan!”.

Voor dag en dauw op de heide

De volgende dag begon al vroeg, zowel voor de deelnemers aan de cross-country als voor de toeschouwers. Om vijf uur 's ochtends vertrok vanaf de heide bij Bussum, bij het fietspad van Bussum naar Laren, de eerste ruiter. Het tijdstip was zo vroeg omdat de 46 deelnemers om de vier minuten moesten vertrekken. De laatste kon dus pas zo'n drie uur later beginnen. Een ander vereiste was dat elke ruiter maximaal 2 uur, 6 minuten en 6 seconden over het parcours van 36 kilometer mocht doen. Ook koningin Wilhelmina en prinses Juliana waren vroeg uit de veren. Om zeven uur arriveerden zij bij ‘De Gooische Boer’ waar ze door de burgemeester werden verwelkomd. De Gooische Post wijdde een spannend verslag aan het hoge bezoek en de boeiende wedstrijd. “[De Koningin en prinses] werden na

NOORD - HOLLANDSGHE JACHTVEREENIGING

INTERNATIONAAL CONCOURS-HIPPIQUE

OP DINSDAG 14 AUGUSTUS 1928

Concours Een en Twee spannen

Carroussel gereden door 110 man Cavalerie

Int. Concours Beste Rijpaard en Springconcours

uitsluitend voor de paarden die aan de Olympische wedstrijden hebben deelgenomen

PLAATSRESERVEERING à f 0.50 per plaats uitsluitend op 6 en 7 Augustus e.k. van 12 tot 2 en van 5 tot 8 uur bij den Boekhandel ROZENBEEK bij het Postkantoor, Hilversum. Tel. 1282. Schriftelijke aanvragen bij den Kassier M. DE BRAVE, Huygensstraat 82, Hilversum

Op het internationale concours-hippique dat ook in het Sportpark plaatsvond, waren twee onderdelen alleen voor 'Olympische paarden' toegankelijk.

een korte begroeting in snelle vaart door Bussum langs Huizerweg, Kerkstraat en Brinklaan naar de overzijde van het viaduct gereden en via den overweg bij de watertoren werd de heide bereikt. Hier werden de auto's verlaten en langs het fietspad wandelden koningin en prinses met gevolg naar het terrein der spelers. Niettegenstaande het vroege morgenuur was er zeer veel publiek aanwezig, waaronder veel buitenlanders. ... 't Was geen wonder, dat zoovele leeken zich ook de moeite getroost hadden zoo vroeg reeds hun belangstelling in de hippische sport te doen blijken, want 't ging hard en daarom is 't velen toch maar te doen, terwijl er bovendien met die snelheid nog gesprongen moest worden. De Bulgaarsche luitenant Leaski kwam met zijn paard te vallen en brak een been. De koningin heeft zich met eenigen der ruiters onderhouden. De prinses, die een lange witte mantel droeg, schepte vermaak in de kranige prestaties.' Het gezelschap vertrok nadien naar de bossen van Pijnenburg bij Baarn waar zich het eindpunt van de cross-country bevond.

's Middags werd in het Sportpark het vervolg gehouden van de dressuurproeven. Ook daar bevond zich veel royalty onder het publiek, zoals de Scandinavische koninklijke families. Maar volgens de krant: "gezellig koutend, geheel onopgemerkt, heel en heel eenvoudig". De Nederlanders deden het bij de dressuurproeven goed: "Er wordt schitterend gereden. De Bulgaarsche

officier krijgt krachtig applaus maar als dan majoor Van Reede zijn figuren heeft gereden, klatert het van alle kanten; de Hollander heeft schitterend gereden, volgens onze begrippen even zoo goed als de beste buitenlander. Dan verdwijnt een deel van het publiek. Het heeft Holland zien rijden!" Toch vielen de punten van de majoor wat tegen. Hij komt op de vierde plaats. De resultaten van de ochtendwedstrijden zijn echter een stuk beter verlopen voor de Nederlandse deelnemers. Hierdoor werd Luitenant Pahud de Mortanges zowel individueel winnaar van de samengestelde wedstrijd als met zijn Nederlandse equipe waarin ook De Kruijff en Van der Voort van Zijp deelnamen. (De overige Spelen verlopen ook wel gunstig voor Nederland. Er vallen onder meer gouden medailles voor Marie Braun op de 100 meter zwemmen en voor de vedergewicht Bep van Klaveren bij het boksen. Alleen bij het roeien kon Nederland toen op geen enkel nummer een medaille veroveren.)

Veelvuldig "Hoog bezoek" en een tuinfeest De belangstelling van de koninklijke familie was voor Hilversum een ongekend feest. Tot vier keer toe mocht men het hele gezin of leden ervan in Hilversum begroeten. Elke keer liep de bevolking massaal uit. Hierboven zijn de bezoeken van donderdag en vrijdag 9 en 10 augustus al gememoreerd. Op 11 augustus waren koningin, prins en prinses in Amsterdam voor het springconcours. Op maandagavond, na afloop van de Spelen, verscheen prins Hendrik echter al weer op het slotfeest in het Palace-hotel dat door het gemeentebestuur aan de hippische deelnemers en organisatoren werd aangeboden. Dankzij de Gooi en Eembode krijgen we er nog een indruk van: "De tuin van het Palace-hotel, welke met honderden gekleurde lampjes was verlicht en voorzien van een dansvloer, maakte, met de waring van uniformen en van kleurige toiletten der dames, welke scherp afstaken tegen eenvoudig zwarte avondkleding, een ongewonen, maar niettemin zeer gezelligen indruk. Het feest had een uitstekend begin maar omstreeks kwart voor tien deed een onweersbui plus een geweldige stortregen de gasten hals-over-kop dansvloer en tuin ontvluchten en beschutting zoeken in het hotel en in de met felle kleuren beschilderde wanden, welke achter in den tuin voor dit feest was

gebouwd. Het onaangenaam buitje vermocht echter niet den opgewekten geest verstoren. Om 10 uur kwan Prins Hendrik het feest met een bezoek vereeren. De Prins werd ontvangen met het Wilhelmus, dat spontaan door de aanwezigen werd gezongen, en vervolgens welkom geheeten door burgemeester Reymer. De regen had inmiddels een einde genomen zodat het feest verder een aangenaam verloop had." Om half twaalf vertrok de prins weer.

De volgende dag begon het Internationale Concours Hippique op het Sportpark. Ook daar was de koninklijke familie weer aanwezig. Dat het Hil-

versumse gemeentebestuur dus tevreden mocht zijn na zo'n week van hoog bezoek, hippische successen en massale belangstelling van het publiek vond ook de pers: "Alle lof voor ons gemeentebestuur". Zelfs de recettes van het Sportpark vielen bijna f3000 hoger uit dan verwacht. En dat was dan na alle problemen in de jaren van voorbereiding maar weer gelukkig.

Bronnen

Streekarchief voor het Gooi en de Vechtstreek te Hilversum (SAGV). Archief secretarie Hilversum, 1851-1939. Dossier: lichamelijke opvoeding en ontspanning, code -1.855.3 I.

SAGV. Krantencollectie.

NEDERLAND 1e emissie zeer uitgebreid voorradig op plaatnummers, kleuren en stempels.	NEDERLAND PUNTSTEMPELS uitgebreide voorraad met vele betere en lastige stempels.	NEDERLAND KLEIN-RONDSTEMPELS zeer uitgebreid voorradig met vele betere en zeldzame stempels, veel in luxe kwaliteit.	NEDERLAND verschillende tandingen en typen gewone en portzegels, uitgebreide voorraad w.b. vele lastige ex.
NEDERLAND vanaf 1852 gebruikt en ongebruikt vrijwel compleet leverbaar, ook grote voorraad postfrisse zegels.	OVERZEESSE RIJKS-DELEN uitgebreide voorraad met vele betere en zeldzame zegels en series.	EUROPESE LANDEN, ENGELSE KOL., U.S.A. met name de oudere zegels uitgebreid voorradig.	MOTIEFZEGELS grote voorraad bloemen, dieren, ruimtevaart, sport, enz. meest voor 1975.
Wij beoordelen betere en zeldzame zegels GRATIS voor u op kwaliteit en echtheid.		Wij zijn geïnteresseerd om grote verzamelingen of betere losse zegels te kopen.	
Bij verkoop via veilingen kunt u gebruik maken van onze vakkenris bij het verkavelen van uw verzameling, waardoor voor u een zo hoog mogelijke opbrengst verkregen wordt; de bemiddelingskosten zijn voor u slechts 5% van het verkoopbedrag.			
Filatelistische benodigdheden zoals: albums—insteelboeken—catalogi—loupes—hawidstroken—pincetten—enz.			
Verzamel postzegels — verzamel klassieke zegels.		POSTZEGELHANDEL M. VAN DEN HEUVEL B.V.	
Winkel geopend dinsdag, donderdag en zaterdag 9.00-17.00 uur.	*** - postfris zonder plakker ** - ongebruikt met gom + - ongebruikt zonder gom = - gebruikt Uitsluitend prima kwaliteit Leveringsvoorwaarden: Aankopen boven f 200,- franco. Betaling binnen 8 dagen, ons onbekende kopers levering tegen 2 referenties, of bij vooruitbetaling	cert. certificaat Lp. Luchtpost Nederland en O.R. volgens cal. N.V.P.H. De prijzen excl. B.F.W.	• inkoop - verkoop - taxatie • bemiddeling bij aan- en verkoop via veilingen • beleggings-adviezen
Geen koopavond Parkeringsruimte aanwezig Guoerkeningsnummer 31 69 710 Bankrekeningnummer 31 05 60 581 Habobank Loosdrecht		Winkel Langestraat 59c 1211 GW Hilversum	Telefoon 035-212931 b.g.g. 02158-21927